DÉPOT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT:
DÉPOT LÉGAL INDOCHINE Nº 4770
Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

SỐ 917 NĂM THỨ MƯỜI — MỖI SỐ 4 XU — 丙子年 四月十三日 — NGÀY THỨ BA 2 JUIN 1936

TIẾNG-DÂN 聲民

La Voix du Peuple

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	5$00	8$50
Sáu tháng	2.50	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương lượng trước.

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY

BÁO-QUÁN
Số 123, đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép nói: số 62
Giây thép: TIENGDAN HUE

Yêu chỗ dân yêu, ghét chỗ dân ghét, ấy gọi là cha mẹ dân.
(Đại-học)

Còn gì là ý nghĩa 2 chữ "bảo cử"

(LẠI RẮC RỐI VỀ CHUYỆN BẢO CỬ LÝ TRƯỞNG)

Nước ta trải mấy triều-đại trước, kể từ lập thành quốc-gia, vẫn theo chánh-thể quân-chủ chuyên-chế như nước Tàu. Song trong chánh-thể ấy, về mặt hành-chánh có một cái chế-độ rất chủ-trọng dân-ý, trải mấy thời-đại mà không di-dịch, đến ngày nay còn tuân-hành theo. Ấy là « *tổng, lý dùng người thổ trước.* »

Riêng về chuyện cử lý-trưởng, ngày trước chỉ thân-hào chức-dịch và dân trong làng, ưng ai cử nấy, làm tờ thuận ưng bảo-cử, trình lên phủ huyện, quan chỉ phê trong tờ bảo-cử làm bằng thì người ấy lãnh triện bộ làm việc, không phiền-phức gì lắm.

Trên đời không có cái gì tuyệt-đối là toàn hay, theo chế-độ trên, tựu-trung có kẻ hào-cường bao-chiếm độc-quyền sanh ra mối tệ nầy nọ. Từ có nghị-định mới, bày ra chế-độ bảo-cử, cũng theo cách « dùng người thổ trước » nói trên, song về công việc bảo-cử theo cách đầu phiếu, lấy phần đại-đa-số làm chuẩn. Theo ý nghĩa chế-độ mới nầy, đáng lẻ không sanh ra mối tệ gì mới phải, vì đã theo công ý của dân, phần-đông dân ưng cử ai thì nấy thắng số, thắng số tức là đắc-cử.

Nhưng trải mấy năm nay, nghe cái tên bảo-cử thì tốt, mà về mặt thực-tế, nhiều nơi xảy ra lắm chuyện lôi thôi. Lôi thôi vì tiếng là dân cử mà quan cứ thò tay vào can-thiệp một cách quá-đáng, thành ra trái bản với ý nghĩa 2 chữ bảo cử. Trường hiệp ấy thường lắm, xin kể một chuyện đương sốt dẻo:

Ở tỉnh Quảng-ngãi, làng Long phụng, phủ Mộ-đức, lý trưởng Lê-Hiền bị bãi-dịch, quan phủ phái thầy tòng về lấy phụng-biên đặng cử lý trưởng khác. Làng phụng-biên 3 người: Trịnh-Anh, Nguyễn-Tứ, Phan-Liên. Ngày 5 tháng 3 ta (27-3-36) có giấy quan đòi viên-kỳ hương-chức và 3 người là Tứ, Anh, Liên trên, lại đòi luôn tên Lê Thiệp (Thiệp là một người giàu ở làng Long-phụng), Nhưng không có Thiệp ở nhà. Người cha Thiệp là Lê-Sinh đi thế đến nha, quan bảo làm giấy tình-nguyện. Lúc ấy có ông lục-phẩm Lương-Võ, xin bỏ tên Phan-Liên, điền thế tên Hoán vào, còn trong làng có nhiều người lại muốn cho Thiệp; đến khi Thiệp vào, quan cho Thiệp về. Kế đó có hồ bái về đòi ông cửu phẩm Lê-Phong và người em là Lê-Đài. Đài không đi được. Khi cửu Phong vào, quan bảo làm giấy tình nguyện cho em là Lê-Đài làm lý trưởng (?), cửu Phong không làm, quan liền bảo lính đem giam. Quan lại theo đến phòng giam đánh cửu Phong mấy tát tai, mà cửu Phong cũng không chịu làm giấy tình nguyện. Đoạn, quan bảo 3 người Anh, Tứ và Hoán làm tình nguyện, rồi quan lại vào đánh Phong lần thứ hai nữa, mà Phong cũng nhứt định không chịu làm. Qua ngày 28-3-36, cửu Phong lên đi tỉnh kêu; đồng thời quan Phủ liền bẩm tỉnh xin cách phẩm hàm cửu Phong, để cử lý trưởng xong sẽ kết nghị. Quan tỉnh giữ lẽ công bình, bác lời bẩm ấy, vì không thấy nói cửu Phong bị tội gì. Còn tên Đài thì có giấy quan thầy thuốc Quảng-ngãi chứng nhận rằng: Đài sức yếu không đủ làm việc... Đến 8-4-36, quan Phủ cho đòi Lê-Đài, Đài vào, quan bầm đánh, rồi bảo đem giam. Đài bị giam 2 ngày mới được về.

Ngày 16 tháng 3 nhuần (6-5), quan Phủ về tại đình cử lý trưởng. Kết cuộc Hoán thắng số....

Đấy, việc bảo cử lý trưởng, tự nhà nước đặt ra, cho là việc rất đơn-giản, rất công-bình; theo nguyên-tắc, chỉ dân phần đông cử ai thì nấy được, có gì là phiền phức đâu. Vậy mà như chuyện kể trên, nào phải, nào thôi, nào hồ-bái, nay bắt kẻ nầy, mai đòi người khác; gia-dĩ cả đánh, cả giam... việc bảo-cử không khác gì như đối đãi với kẻ phạm tội, sai xa với ý nghĩa 2 chữ « bảo-cử » biết là mấy muôn dặm!

Thủy chung chỉ một chuyện đầu-phiếu cử một người lý-

Ủy-Dân-Chí

(Xem qua trang 2 cột 1)

CHUYỆN ĐỜI

Sao chỉ trách người bán phiếu?

Mấy chị đàn bà chửa hoang, không có chồng mà cái bụng mỗi ngày mỗi to bằng lên; mấy ông làng bối ra, nào hội tra hỏi tưng bừng, xóm giềng chê nhạo đủ cách, cho đến dư luận xa gần cũng nổi lên bài xích, nào: « đàn bà hư! », nào « học thói đĩ! ».

Bọn đàn bà chửa hoang đành vứt cái chữ « Trinh » đáng giá ngàn vàng kia, vẫn đáng chê, chê là phải lắm, nhưng lạ là không ai công kích hay mắng nhiếc cái bọn đàn ông đã dụ dỗ phỉnh lừa đàn bà gây ra cái nạn « ăn bụng » đó, một chưởng cha!

Vì chỉ độc chiếc đàn bà thì làm gì có cái vạ ấy?

Đó là cái chứng « đàn ông bạc nhược phụ đàn ông », mà xưa nay thường thấy chan chan cái án « thất trinh thất tiết » của đàn bà cho đến những cách phòng nhàn, nào khóa trinh tiết, nào giấy xử nữ, đều chăm giữ phần đàn bà, mà đàn ông thì bỏ chả ai nói gì đến. Bất công đến thế là cùng!

Câu chuyện trên này, Chuông-mai tôi muốn đem làm ví dụ với cái ca « mua phiếu bán phiếu » trong nhịp bảo cử.

Kỳ bảo cử nghị sĩ trong Nam vừa rồi, có xảy ra chuyện mua phiếu bán phiếu, dư luận rất là sôi nổi. Báo Pháp-Việt số 190 ra ngày 18-5-36 có một bài đại ý nói:

« Nếu đáng cả 160 tên trong số De Lachevrotière, người ta sẽ thấy tên vài người Pháp khốn nạn, thấy nhiều tên người Ấn-độ rồi đến tên những người Annam có Pháp tịch... ».

Sau còn nói ở nước Pháp cũng có những người nghèo, nhưng người ta không thấy họ bán phiếu....; còn ở đây những cuộc bầu cử ấy kể ra thật đáng buồn; ở nhà quê những việc mua phiếu như thế có thể hiểu được, vì phần đông dân quê vừa nghèo khổ vừa vô học; những người có Pháp tịch ở Nam-kỳ đều là người thuộc về hạng cao trong xã hội, hầu hết những người đều có học... vậy mà họ cũng đi bán lá phiếu.... »

Người Annam mới học đòi theo chánh thể đại nghị, phần đông chưa hiểu giá trị và nghĩa vụ của lá phiếu, nên trường hiệp bảo cử dân biểu hội đồng và tổng lý gì gì, thường xảy ra tấn kịch « mua phiếu bán phiếu » đó luôn, cái hèn của người Nam, tưởng không chỗ chối; nhưng đó là người Nam. Đến như cái trường hiệp cử nghị sĩ ở Nam vừa rồi có hơi khác các trường hiệp trên là người Pháp ra ứng cử mà cử tri của người Nam chỉ một phần trong số cử tri kia thôi (không nói người Ấn-độ).

Phỏng như người Nam có muốn bán lá phiếu mà người Pháp ra tranh cử kia không xuất tiền ra mua thì họ bán cho ai kia chớ? thế mà bài báo trên không trách người mua phiếu, lại trách riết người Nam bán phiếu, ấy không khác gì xử vụ hoang thai, chỉ bắt tội người đàn bà mang cái bụng trống chầu mà thả lỏng người đàn ông đã khéo đem lời dụ dỗ kia.

Người Nam vẫn hèn, song không phục chỗ nghị luận bất công đó. Theo Chuông-mai, đáng trách cả người mua phiếu nữa.

Chuông-mai

NÔNG DÂN ĐỐI VỚI

« Chương trình kinh An-chi »

(Mối lo chung của các chủ xe)

Kinh An chỉ (Quảng-ngãi), đã khánh thành bữa 6-1-36. Bữa 3-4-36, quan Kỹ sư Lục lộ đã triệu tập cả hai bên xe và kinh đến sở Lục lộ Quảng ngãi thuận ký chương trình, do quan Kỹ sư chủ tọa; bên kinh có ông Võ đình Thụy và điền hộ, lý trưởng mấy xã; bên xe có các hội viên xe thủy ba phủ huyện: Mộ đức, Tư nghĩa và Nghĩa hành.

Chương trình chia làm 10 khoản, nghe khi ký chỉ; các hội viên có xin cải bỏ đôi chỗ, nhưng nay xét ra thì theo chương trình ấy có mấy điều bất tiện cho bên xe nhiều. Vậy xin chỉ rõ những chỗ thiệt hại cho xe sau này, mong nhà trách nhiệm bổ cứu cho được ổn thỏa hơn lên:

Khoản thứ ba. — Về việc dùng nước có ba trường hợp.. Trường hợp thứ hai: « Đóng cống lại cho nước về xe ba ngày, rồi mở ra ba ngày cho nước vào kinh... ». Mới nghe qua tưởng chia như thế, xe và kinh đều được lợi quyền ngang nhau không có hơn kém. Nhưng xét đến sự thật, thì bên kinh chiếm nước tới gấp hai gấp ba phần. Vì khi mở cống ba ngày, nước chảy cả về kinh (kinh ở đầu nước) rồi mới đóng lại ba ngày, nếu không mưa nguồn thì trong 3 ngày đó nước chưa hoàn nguyên, đã tới kỳ mở lại. Cứ tuần hoàn như thế mãi, thì khi thiếu nước, không có mưa nguồn, những xe nước dưới kinh (trên kinh chỉ hai bờ) lấy nước đâu mà chạy? Xe nước bị thiệt hại thế nào, không nói cũng rõ!

Trường hợp thứ 3: « Khi nào đóng cống lại mà xe không chạy đến 4 bánh được, thì mở nửa cống cho nước vào kinh 3 ngày, rồi đóng lại ba ngày như trước... Nếu xe không chạy được thì cứ như vậy mà làm (1) nghĩa là 3 ngày đóng cống, ba ngày mở nửa cống, đến khi nào hết hạn mới thôi ». Về trường hợp này, các xe chỗ không kể ở lạnh mình, vì khi nào xe không chạy được tức là nước thiếu, đáng lẽ đóng cống để cho nước về xe, khi nào xe chạy đều mới mở cống thì xe mới khỏi thiệt hại. Nay xe không chạy được cũng cứ mở cống, dầu là mở nửa cống. Trong 3 ngày đó, không tài gì nước hoàn nguyên mà xe chạy.

Trước kia quan đã hiểu. « Nếu xe nước bị thiệt hại, sẽ tìm phương bổ cứu, hoặc sức lấp bẩn kinh v. v. ». Về trường hợp này có trái với lời hiểu trước chăng?

Khoản thứ năm — Thường thường xe nước phải giữ theo mực cũ... Nếu khi nào mực nước không ngập mấy cây trụ bọt của Lục lộ trồng năm 1935, thì kinh An chỉ được quyền đập đập cản thấy... Hiện nay xe mới đánh, nước thấp hơn trụ bọt 5, 6 tấc, mà nước chảy vào kinh nhiều bằng 5, 6 bờ xe (từ đây kinh lên mặt nước, đừng gần ngập đầu) nếu theo khoản này, thì khi nào bên kinh muốn chiếm cả nước sông Vệ, cứ viện câu: « nước không ngập trụ bọt » trong chương trình, mà đập đập cản thấy, thì xe nước dưới kinh tất bị chết khô!

Đó là trước kẻ mấy điều có thiệt hại cho số nhiều xe nước, ngoài ra chưa bàn. Mong nhà đương cuộc để ý xem xét mà sửa đổi cho hoàn thiện thỏa hiệp.

VỆ XA lại cáo

CHUNG QUANH CUỘC Ý-A CHIẾN-TRANH

Từ nay sẽ không có ai khen nước A nữa

Sau mấy tháng đánh nhau kịch liệt, rốt cục xương thịt không địch nổi quả bom, gươm củ súng xưa không chống được tàu bay độc dạn, vua nước A đã làm vị vua thất nghiệp! dân nước A đã làm dân vong quốc! đô thành nước A, nào hoàng cung đại điện đã làm dân trại cho quân Ý đóng giữ! là cờ chiến thắng nước Ý phất phơ khắp cả vùng Đông-Phi!

Trên đời sanh tồn cạnh tranh, cái trường hiệp « mạnh được yếu thua » nầy, tưởng không lạ gì. Nếu ai chịu khó lục lại lịch sử, những tên nước cổ trên mặt địa cầu nầy thì tấn kịch bi thảm ấy vẫn thường không phải lớp tuồng A Ý lần nầy là lần đầu.

Cái lý của kẻ mạnh thường có quyền lực cùng đi cặp kè một bên, nên khi nào cũng chiếm phần thắng lợi. Trái lại cái lý của kẻ yếu là cái lý « suông », cái lý « mồ côi » nên thường bị vùi lấp. Điều ấy cố nhiên. Song đó là chỉ vào những trường hiệp mà quyền lợi có đụng chạm nhau, xung đột nhau kia. Đến như lấy con mắt bàng quan mà suy xét, suy xét thuần về mặt tâm lý, thì một dân tộc đối với đất nước, đối với nòi giống, có lòng yêu mến, có chí khí khẳng khái, cố giữ lòng tự vệ mà chống với nước mạnh cho đến ngày cuối cùng như vua dân nước A, ai cũng nhận là chính đáng, dầu thua cũng giữ được cái vinh dự. Cái công lý ấy giống như trong dây tim của loài người không khi nào tiêu diệt.

Chúng ta thử đọc tin tức về chuyện A-Ý chiến tranh từ lúc khởi đầu cho đến ngày kết liễu, không kể hội Quốc-liên cùng những nước có quyền lợi dính dáng với nước A, tỏ ý binh vực nước A và chê tài nước Ý; mà cả thế giới, trên báo chương tạp chí, không có một câu gì là chê nước A hay là nói nước A chống là việc dã man; trái lại toàn cả dư luận trên hoàn cầu đều khen tặng nước A cả. Cho đến báo quốc văn xứ ta, không biết dân tộc A là người ra thế nào, cũng không có tờ báo nào thuật tin A Ý mà chê nhục người A là làm quấy.

Đấy « công lý ở trong lòng người » mà nhứt là kẻ bàng quan, sáng suốt là dường nào!

Tuy vậy, đó là nói thuần về mặt tâm lý, là không luận thành bại kia, chớ nếu đem mặt thành bại ra mà bàn thì ký giả giám chắc rằng từ nay về sau không ai khen nước A nữa; mà trở lại chê mắng nước A, không phải là người thế giới, lại chính là người nước A. cái đó mới mâu thuẫn làm sao!

Hiện vua nước A. đã chạy trốn rồi, nước A đã sáp nhập đất thuộc địa của nước Ý, từ nay trở đi, nước Ý sẽ thực hành cái thiên chức mà Mussolini thường phô: « Mở mang dân dã-man; bãi bỏ chế độ nô lệ cho người nước A ». Không bao lâu nước Ý đem giống văn minh La-mã truyền dạy cho người A, đường sá mở mang, lâu đài kiến trúc, lại thêm trường học, nhà thương... trông hình thức bề ngoài rõ là văn minh. Trong 5, 10 năm, người A phục thuộc dưới quyền cai trị của nước Ý, hấp thụ được món văn minh vỏ, khi ấy có kẻ trở chê nhạo người trước mình chống với Ý mà có cuộc lưu huyết nầy nọ là không biết lường sức, không biết hoan nghinh Âu-hóa. Rồi lắp lần trong lớp thiếu niên A có kẻ không biết gì đến lịch sử nước mình, ngồi than ông bà trước là bỏ bại, là ngoan cố!

« Không có lòng biết phải quấy không phải là người » (無是非之心非人也), như chuyện khen chê trên nền đồ riêng ra, thì không thấy chỗ trái ngược, mà nếu nhập lại thì rõ là mâu thuẫn hết sức. Vậy trên trường khen chê, cần phải đặt mình vào địa vị bàng quan mà sau phán đoán mới khỏi sai lạc.

KHÁCH-QUAN

TIN BUỒN

Cụ Bà Phan-sào-Nam tạ thế

Bản báo mới được tin cụ Bà Phan-sào-Nam tạ thế ngày 1 tháng 4 ta (21-5-36) và đã an táng tại nguyên quán làng Đannhiễm, huyện Nam đàn, (Nghệ an), thọ 71 tuổi, Cụ Ông mới được tin ngày 30-5 đây.

Một đời Cụ bôn tẩu việc nước không biết gia đình là gì, mà Cụ Bà ở nhà ngậm cay nuốt đắng, chăm sóc việc nhà, nuôi dạy con cái, cho đến ngày Cụ tuổi già về nước ở đất Huế đây, mà Cụ Bà yên tâm ở nhà quê không để việc gia đình làm lụy đến chồng, thấy chung sống chết trong đời côi quạnh, thật đáng làm gương cho nữ giới.

Bản báo trân trọng có lời chia buồn cùng Cụ Ông và tang quyến.

Tiếng Dân

8 người tù chính trị bị đày Côn-lôn

Hôm 20 mai vừa rồi, một chiếc cam nhông chở 8 người tù chính trị ở lao Banméthuột đi Côn-lôn: Trần-ngọc-Danh, Nguyễn-hữu-Nhượng, Ng.-phùng-Tiến, Ng.-ngọc-Mới, Đậu-Hoàng, Ng.-Trung, Ng.-sở, Trần-đình-Huấn.

Tám người nầy bị can về một vụ « xin » trong lao mà các nhà đương chức tỉnh cho là một cuộc « dấy loạn », đã xảy ra hồi đầu tháng 9 năm ngoái ở Darlac.

Về vụ đó, ngoài 8 người bị đày, còn có 57 người bị tăng án: 22 người, mỗi người 5 năm; 35 người, mỗi người 3 năm.

V. V.

ÔNG BÙI-QUANG-CHIÊU LẠI SANG PHÁP

Sáng 27-5, lúc 7 giờ, ông Bùi-quang-Chiêu, Đại-biểu Nam-kỳ tại Thượng-hội-đồng thuộc-địa đã đáp tàu « Désirade » sang Pháp.

Ông Bùi sang lần nầy, vì Thượng-hội-đồng thuộc-địa sắp nhóm.

VIỆC THẾ GIỚI

TRUNG-HOA

Chiến hạm Nhựt tới giám thị Bột hải

Hương-cảng, 25-5. — Hai ba bữa rày có nhiều chiếc chiến hạm Nhựt chạy tới giám thị các đường giao thông trên mặt Bột hải. Không ai biết vì lẽ gì.

NHẬT

Lại xung đột với Nga

Đông-kinh, 26-5. — Bộ Ngoại giao được tin rằng Chính phủ Nga xô viết cấm không cho hai chiếc tàu Nhật đi thanh tra về nghề đánh cá của Nhật ở Kamt-hatka vào các bến của Nga, lấy lẽ rằng cái cớ thanh tra kia không lấy gì làm bằng chứ, vì trước đó Nhật đã vô cớ không cho tàu Nga vào sông Nhật.

NGA

Kháng nghị Nhựt

Mạc-tư-khoa, 25-5. — Bữa 21-5 vừa rồi, tiếp kiến Đại sứ của Nhật ở Mạc tư khoa, viên Ngoại giao Phó ủy trưởng của Nga đã đưa ra một bức thơ của Chính phủ mình kháng nghị về việc nhà đương cuộc Nhựt bắt bớ những người Nhựt giúp việc tại sứ quán Sô viết ở Đông kinh, và tỏ ý không bằng lòng về việc một số đồng báo chí Nhựt bài xích Chính phủ mình.

Như tin trước chúng tôi đã nói, những nhân viên ở sứ quán Nga bị cáo là đảng viên cộng sản, làm trinh thám để xét những điều bí mật của Nhật.

PHÁP

Ông Léon Blum đương tìm một vị Ngoại giao Tổng trưởng

Paris, 25-5. — Vì ông Herriot đã nhứt định từ chối không nhận chức Ngoại giao Tổng trưởng, nên ông Blum đương tìm một người khác trong đảng xã hội cấp tiến. Mấy ông Chautemps (Tổng trưởng bộ Công tác) Yvon Delbos (Tổng trưởng bộ Binh) và Bonnet (Tổng trưởng bộ Thương mãi) có hi vọng được mời ra đương lấy chức đó.

Hôm thứ bảy ông Blum đã hội đàm với Delbos trong 2 giờ đồng hồ, nên người ta tin rằng ông nầy có nhiều hy vọng hơn hết.

Người ta nói rằng nếu ông Yvon Delbos đảm đương chức Ngoại trưởng thì nước Pháp sẽ ủng hộ Q. L. hơn trước nhiều.

Chương trình đảng cộng sản

Paris, 26-5. — Hôm nay phái nghị viên cộng sản nhóm tại Hạ nghị viện do ông Cachin chủ tọa, và quyết định trình bản dự án xin mở nhiều cuộc công tác lớn, bỏ sửa lại những sự bất công của các lệnh luật (Décrets-lois), chi 100 triệu về thể dục, lập quĩ quốc gia thất nghiệp, đại xá chính trị phạm và thi hành luật đối với các đảng hội phát xít. Lại yêu cầu mở cuộc điều tra về tài sản một đôi nhà chính trị như mấy ông Tardieu, Laval, Bouisson.

(Xem qua trang 2 cột 2)

THƠ-TÍN

Cùng anh em nhân dân phủ Hòa-đa Bình-thuận

Có được bài tường thuật cuộc tiễn quan phủ L. tr. Hiểu đổi lỵ ra Hoài-nhơn (Bình-định), nhân dân cùng các giới ở Hòa-đa tỏ lòng yêu mến và có kể đức chánh tốt như: đóng cừ ngăn nước, lập trường học, mở đường, đào giếng v. v.

Hiện tình quan dân ngày nay, chúng phủ, huyện với các vị Thủ-hiến, không phải sách xa như trước. Ngài nào mà có chánh tích tốt, được dân mến phục, các vị Thủ-hiến đã hiểu thấu. Bản báo xin miễn đăng.

T. D.

CÒN GÌ LÀ Ý NGHĨA 2 CHỮ «BẢO CỬ»?

(Tiếp theo trang nhứt)

trưởng, rút cuộc cũng một người đắc-cử, mà dân-gian xem như một trận dịch, vì nhiều người bị lụy một cách không ngờ. Nên vụ nầy có mấy đều khó hiểu:

1) Đã gọi tình-nguyện ứng-cử, mà người không tình-nguyện lại bị ép, bảo làm giấy tình-nguyện là nghĩa gì?

2) Bắt Lê-Đài, khi nào có Lê Đài đến sẽ hay, không thì trị tên Đài đó. Đến như cửu Phong là người anh Đài, chỉ đi cáo thay cho em, là người vô-can, sao lại bị tát và bị giam?

3) Cửu-phẩm cũng là phẩm hàm của Triều-đình, dầu có tội cũng trước phải bãm cách chức sau mới đánh và giam. Huống cửu Phong không làm giấy tình-nguyện ứng-cử thay em là phải lẽ, có phạm tội gì mà giam và đánh?

Câu chuyện bảo-cử lý-trưởng rất thông thường mà thấy làm rắc rối, thật dân không sao hiểu được. Chỉ việc bảo-cử lý-trưởng mà nhiều chuyện như thế, dân thật mất công, mất thì giờ nhiều, lại có kẻ bị lụy oan, mà quan cũng thêm dặng, còn công phu đâu làm việc ích quốc lợi dân khác?

Trường-hiệp bảo-cử tổng-lý không phải chuyện một làng, một huyện trên, đã nhiều nơi sanh chuyện phiền lụy. Mong nhà đương cuộc chỉnh-đốn lại thế nào, đừng để cho nhân dân nghe 2 chữ «bảo-cử» mà kẻ thì trề mui nhún miệng, người lại chắt lưỡi rùng mình, vì như cái «ca» trên, không còn có ý nghĩa gì là bảo-cử hết.

Tin làng báo

Tờ «NỮ-LƯU» do bà Tô-thị-Đê chủ trương, vừa rồi đã ra số 1 ngày 22-5 tại Saigon.

Tuần báo xuất bản ngày thứ 6, giá bán mỗi năm 5$oo, 6 tháng 2$5o, 3 tháng 1$3o, mỗi số o$1o.

Bổn báo xin có lời chào mừng bạn nữ đồng nghiệp và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

Vật tặng

Hiệu Kim-Hưng, 88 Cantonnais, Faifo mới gởi tặng bổn báo một chai dầu MÃN-TẢ KHUẤT-THẦN-THỊ là thứ dầu trị bá bệnh, bán ở xứ ta đã lâu.

Giá 1 ve lớn 0$35, ve nhỏ o$2o. Ve lớn 3$8o một tá, ve nhỏ 2$oo.

Vậy xin cám ơn ông Kim-Hưng và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

VIỆC THẾ-GIỚI

(Xem tiếp trang 4)

Một cuộc biểu tình «kết sù»

Paris, 24 5. — Cuộc biểu tình theo lệ trước «Bức tường nhân viên liên đoàn» (Mur des Fédérés) năm nay có về long trọng quan hệ đặc biệt, vì là cuộc biểu tình lần đầu của phái bình dân Paris từ hôm bảo cử nghị viên đến nay. Có mặt đủ các phái trong Mặt trận Bình dân. Nhiều tay cự phách trong phái công đoàn trước kia không hay đến dự, nay cũng có mặt. Kể có 7 đảng hội, 300.000 người dự cuộc biểu tình nầy.

Đi đầu là ban chấp hành đảng cọng sản với hai nhà lãnh tụ đảng ấy Cachin và Thorez, được dân chúng hoan nghinh. Kế đến ông Blum có các nhân viên ở báo «Le Populaire» đi hai bên, cũng được dân chúng vỗ tay chào to hơn nữa.

Trong đám biểu tình thấy có một đoàn phụ nữ vào nghĩa địa Père Lachaise tung hô những khẩu hiệu: «*Đả đảo chiến tranh! Phụ nữ đầu phiếu!*»; lại có đoàn cọng-sản nữa của Doriot, đoàn vô chính phủ với lá cờ đen, và đoàn đệ tứ quốc tế do Trostsky lập; các đoàn nầy bị nhạo mạ; có hai cuộc xung đột: một cuộc giữa công chúng với phái Trostsky, lá cờ của phái nầy bị đạp chà nát, và một cuộc giữa đảng cọng sản và đảng cọng sản mới.

ANH

Anh, A, Ý

Londres 25 5. — Chiều hôm qua, ở Hạ nghị viện, Ngoại trưởng Eden nhận thiệt rằng Chính phủ Ý có đề khởi với Chính phủ Anh bảo rút đội quân canh phòng ở tòa Đại sứ Anh ở Addis-Abeba, vì bây giờ đã có quân Ý giữ cho rồi, và Chính phủ Anh đã trả lời rằng tình hình chưa nhứt định, nên vấn đề ấy để xét lại đã. Ông lại thêm rằng Chính phủ Anh chưa có ý gọi viên Đại sứ của mình ở Addis-Abeba về, nhưng ông nầy cũng sẽ về Londres nghỉ.

Londres, — 25-5 — Theo lời yêu cầu của ông Adams về cách người Ý dùng đường xe hỏa Djibouti-Addis-Abeba, ông Eden tuyên bố rằng: «Tôi có được tin rằng Chính phủ Pháp đã nhứt định không cho chở binh lính súng đạn trên con đường xe hỏa ấy, chỉ cho chở vật thực và đồ quân mà cũng tính theo giá chở đồ thường».

Londes, 26-5. — Tại Hạ nghị viện ông Lampson, bảo thủ, muốn cho Ngoại trưởng Eden để ý đến cuộc vận động bài Anh của người Ý ở Ấn độ và Palestine. Ông Eden trả lời rằng Chính phủ Anh vẫn để ý đến việc đó và đã kháng nghị với chính phủ Ý.

Lodres, 27-5. — Trả lời cho một nghị viên, Lord Granburn, Thứ trưởng Ngoại giao, nói rằng Đại sứ Anh ở Rome đã hỏi Chính phủ Ý các lẽ về sự trục xuất phóng viên báo «Times» ở Addis Abeba.

Anh tăng binh trong xứ Palestine

Jérusalem, 25 5. — Vì tình thế mỗi lúc thêm gay go nghiêm trọng nên nhà chuyên trách đã phát súng đạn cho hết thảy cảnh binh ở trong xứ Palestine

Người ta đồn rằng viên toàn quyền Anh đã xin gởi thêm viện binh tới vì theo ý ông thì số binh sĩ đồn trú ở xứ đó hiện thời ít lắm không đủ dùng.

Trong khi đêm tối và có khi ban ngày nữa, sự giao thông trên con đường xe lửa bị ngưng hẳn. Lâu lâu mới có một chuyến xe chạy thì phải có quân lính đi theo ủng hộ.

Trên các đại lộ cũng cấm không cho xe cộ qua lại. Số máy bay dùng vào việc tuần phòng và tiễu trừ trộm cướp cũng tăng lên nhiều.

Ý

Khai phá nước A

Rome, 27-5. — Đến thứ bảy, Nội các sẽ quyết định mở cuộc công thải dùng vào việc khai phá về mặt kinh tế nước A. Tổng trưởng tài chánh, Thaon de Revel, trong một bài diễn văn đọc tại Thượng nghị viện, tuyên bố rằng Ý sẽ tự sức mình mà khai phá đất mới chiếm được chớ không cầu sức của nước nào giúp đỡ cả.

Lễ Phật-đản ở Huế

Như 2 số báo trước đã đăng, ngày 7 và 8-4 ta (27, 28-5-36) hội Phật-học làm lễ Phật-đản tại chùa Diệu-đế.

Sau lễ rước Phật (tối 27) đi dạo các hàng phố rồi về an vị, ngày 28-5-36 thì làm lễ chánh. Hai ngày ấy bên bờ sông Đông-ba, trước cửa chùa Diệu-đế, cờ bay phất phới, người ta tấp nập, ban đêm thì đèn điện đăng như sao sa, trên dưới cửa chùa có lính giữ trật tự.

Sáng ngày 28-5 (8-4 ta) Phật-học hội và thầy tu chư sơn đã sắp hàng trước bàn lễ Phật, cụ Hội-trưởng Nguyễn-khoa-Tân ngồi giảng sự tích đức Thích-ca, ông Phước-huệ hòa-thượng chùa Thập-tháp ở Bình định đăng đàn thuyết pháp, rồi làm lễ qui y cho thập phương nam nữ. Buổi chiều ông Ưng-Dự cũng diễn thuyết tam qui ngũ giới.

Rồi đến bà sư Tâm-nguyện diễn thuyết về phương pháp tu hành với phụ nữ.

Trong chùa trần thiết rất trang hoàng, chính giữa chùa sát trong đặt tượng Thích-ca trên một cái hồ, sau có cây bồ đề xen với hoa sen, hồ chứa nước trong, chung quanh bờ hồ có hoa cỏ xen nhau, những ngọn đèn điện con con dọi vào, trông rất ngoạn mục. Hồ ấy chế theo kiểu mới có vẻ mỹ thuật. Tối 27 khiêng đi dạo phố trông như hồ thiệt.

Trước chùa có cái rạp rất rộng, giữa lát văn trải chiếu, 2 bên liệt ghế, một bên thì khách đàn ông, một bên thì khách đàn bà, phía trong cấp cao, thì để riêng mời các vị danh dự Hội trưởng và các quan khách có giấy mời đặc biệt. Nhân vật tây nam và thiện nam, tín nữ tới dự lễ rất đông. Trong có quan Sâu Frech, quan Chưởng-giáo Trung-kỳ De Fantereau, quan Cố-vấn Nam-triều Du Basty, quan Chánh Liêm-phóng Sogny, quan Thượng Tư-pháp, quan Thượng Kinh-tế, v. v. (nhiều không kể hết). Một đều khiến cho người phương xa chú ý, là trong hội lễ Phật, mà xen có bài ngà, áo gấm qua lại giữa đám áo cà-sa. Cái đó rõ là cái đặc sắc tiêu biểu cho các hội ở đất Thần kinh mà các nơi ít có!

Quá 9 giờ tối trường Đại-học và Trung-học của hội Phật làm lễ.

Vì mới thọ giới, nên cách qui xuống, đứng lên của mười mấy ông nầy trông còn so le, không được nhứt trí. Người ta nói năm nay chỉ hội Phật học tổ chức lễ nầy phần đông còn chư sơn không dự, nên ít sư hơn năm ngoái và có sư mới tập.

Kế đến 50 điệu trường Tiểu-học (Phật) tay cầm phướn làm lễ tán tụng Phật và qui lạy, trông có vẻ rập.

Sau đến 50 đồng nữ, tay cầm lò hương và độ 30 đồng-nam tay cầm bông sen, hát các bài ca tụng công đức hật, cách đi đứng và ca hát có nhịp nhàng và trông có vẻ xinh đẹp.

Chỗ phân biệt trong mấy lớp làm lễ đó, là lớp nào bận áo màu theo lớp ấy.

Hết lớp đồng ấu, là xong lễ trong chùa, kế tới đốt ba cây pháo bông là lễ tất.

Lễ phật đản năm nay, cách sắp đặt có lớp lang chỉnh tề, có vẻ trang nghiêm, song xét giấy vô cửa đến 7, 8 tầng thì nhiều quá, và tiếc rằng trong chùa có hơi chật, có người đi xem không được vào hết, nên nhiều người ở xa lấy làm phàn nàn.

Trong lúc ngồi xem lễ, có ông bạn ngồi bên tôi nói: Đức Thích ca sanh bên Ấn độ mà người Nam mình sùng bái một cách long trọng, hương hỏa đơm cùng khắp cả trong nước; vả nào chỉ nước mình, trên hoàn cầu còn nhiều xứ sùng thượng như thế. Nếu sanh tiền ngài cứ giữ cái ngôi thái tử, ngồi trên ngai vàng, lãnh lấy cái chức đế vương, không có sự «xả thân cứu thế», thì làm gì được sùng bái như thế.

Tôi nói: Phải, mấy đức cứu thế, đều được nhân loại sùng bái hơn hết thảy, song Âu tây có câu «không ai là kẻ tiên tri trong xứ mình» (nul n'est prophète dans son pays). Đức Gia tô sanh ở Gio thái, mà người Gio thái nay là dân không nước. Đức Khổng tử sanh ở nước Tàu, mà nay người Nhật nhận làm sở hửu của họ. Đức Thích ca sanh ở Ấn độ mà đồng bào thánh Gandhi là con cháu ngài, nay cũng mang kiếp hư hèn...., không rõ các ngài thiêng liêng, có lấy làm ngậm ngùi không?

Chúng tôi đương nói chuyện thì vừa lễ xong cùng nhau ra về.

P. S.

Lời cảm tạ

Chúng tôi Tôn-thất-Đồ cùng gia-quyến có lời trân trọng cảm tạ quí ngài có lòng chiếu cố hoặc đi phúng điếu, hoặc gởi thơ hay điện tín chia buồn trong nhịp Thân-Phụ chúng tôi:

PHÓ-NHƠN-NAM
TÔN-THẤT-ĐÀN

Tạ thế ngày 8 Mai 1936 tại Lại-Thế, hưởng thọ 66 tuổi và an-táng ngày 27 Mai 1936.

Trong khi bối rối, có điều gì sơ-suất, xin quí ngài bỏ quá cho.

NHÀ THƯƠNG TƯ

NGUYỄN-TĂNG-CHUẨN

Y SĨ tốt nghiệp tại Đông-Pháp Cao Đẳng. Nhà ở trước mặt nhà «băng Chợ-Cá»

QUINHON

Người bệnh hoặc đến khám bệnh xin đơn mua thuốc uống, hoặc băng ngày đâu chữa, hoặc nằm tại bệnh viện. Có phòng ngăn nóc sạch sẽ để cho sản phụ nằm nơi, để cho bệnh nhân nằm ở đa trị.

Giờ khám bệnh { sáng: 8h đến 11h30 / chiều: 3h đến 6h

Chúa nhựt, ngày lễ, nghỉ buổi chiều
Khi cần muốn mời đến nhà thăm bệnh thì giờ nào cũng được.

Về việc vua A sang Anh

Rome, 26 5. — Về việc vua Hailé Sélassié sang Londres, báo «Tribuna» viết: «Nếu Chính Anh thiệt có lòng muốn hòa hảo với Ý thì không có khi nào nhận cho Hailé Sélassié đỗ chưn vào đất nước mình».

CHUYỆN DỜI TỈNH THÀNH BÌNH-ĐỊNH

Vụ dời tỉnh nầy, trên mặt các báo lâu nay bàn nhiều, kẻ thì nói: «dời thì không tiện cho dân», người thì nói: «hại công quỹ», kẻ lại nói: «để dời theo mới», lao nhao một lúc, nổ ồn nhập vào đâu, rốt cục dời cứ dời!

Ngày 17-5-36 ký giả vào Nam, ghé lại tỉnh Bình định thấy trong thành dọn dẹp quét tước, so với cảnh tượng hồi trước thì nay rất là «nhà quan» 4, 5 tòa dinh thự trang nghiêm đều bỏ trống, hai dãy phố buôn bán trước cửa Đông có cảnh vắng vẻ khác trước. Tới nhà người bạn thấy nhà bỏ trống, bước ra vừa gặp người lính cả (người trước có ở trong đám lính) hỏi, thì người ấy nói: «Tỉnh đã dời xuống Qui nhơn mà ông không biết sao?».

— Sao vậy? Ký giả hỏi.

— Người ta nói nước độc.

— Xem cũng sạch sẽ khả quan kia?

— Phải, 10 năm về trước tôi còn ở đây, thì nay cũng vậy có sao đâu.

— Thế sao gọi rằng «độc»?

Quan có độc không nỏ biết! Chớ đối với người làm việc và dân cư ở đây thì nỏ gì là độc, chẳng qua là lâu năm không dọn dẹp, nên trông ở dộp, chớ quét dọn sạch sẽ như bây giờ coi, cũng trang hoàng không kém các nơi tỉnh lỵ khác.

Ký giả nghe xong, từ đi, có ghé lại thăm ông Dân biểu Đ. t. Tr., lại dở câu chuyện ấy ra hỏi.

Ông nói: «Việc nầy Bộ có tư hỏi ý kiến Dân biểu chúng tôi, đều không đồng ý, nhưng đồng không đồng mặc kệ. Tỉnh cứ tư, Bộ cứ tâu, rồi được chỉ chuẩn cho dời; nhưng dời đâu thì dời, miễn không lụy đến dân thì thôi.

Người qua đường

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

Kỳ phát hành thứ nhất

XỔ NGÀY 11 THÁNG BẢY TÂY NĂM 1936

800.000 vé, mỗi vé giá một đồng (1$)

60 phần trăm chia cho các số trúng theo bản kê sau nầy:

1 số trúng được		100 000$
1	—	40.000
1	—	20.000
8	—	2.000
16	—	1 000
80	—	400
800	—	80
800	—	40
8.000	—	20

Các công sở mà thường công chúng năng vãng lai như sở Kho Bạc, Thương Chánh, Giây Thép, vân vân... và các viên chức, bảo lý, nhà thương mãi cùng ít nhiều người khác đều có bán vé số. Muốn biết tên những người nào có bán, thì đến mấy nơi thường hay giáng yết thị mà xem.

NÊN CHÚ Ý!

Hạn thôi bán vé, khắp trong xứ Trung kỳ, thì nơi trước, chỗ sau, nhưng chiều ngày mồng 7 tháng 7 tây năm 1936 là tức chỉ; duy chỉ ở Kinh đô và các tỉnh lỵ, thì các sở Kho Bạc còn bán cho đến 4 giờ rưỡi chiều ngày mồng 8 tháng 7 tây, nhứt định không sửa đổi.

NHẤT-PHẨM, TAM-TINH NGŨ-PHÚC, TÂN-THÁI

大帮一品三星五福新泰

Năm nay ngon đặc sắc hơn mọi năm

Cảnh nhỏ, Nước xanh Hương thơm

KIM-THÁI XUẤT-PHẨM
金泰出品

HAIPHONG
140, Phố Khách
HANOI
17, Phố Hàng Ngang
QUINHON
Rue Gia-Long

Các tỉnh đều có Đại-lý

HAI MÓN RƯỢU THUỐC RẤT HAY

của nhà thuốc **VÕ-VĂN-VÂN** Thudâumot-Nam-kỳ

I.— Trường-Sanh dược tửu.— Rượu thuốc nầy tánh-chất đại-bổ. Đàn ông, Đàn bà, người già cả, khí huyết suy kém, trong mình bần thần mệt nhọc, hình vóc gầy ốm, uống rượu thuốc nầy trong ít lâu sẽ thấy công hiệu. Rượu thuốc nầy rất mạnh, không nên uống đến quá say, phải tùy theo sức mình mà dùng.

II.— Phong-Thấp dược tửu.— Chứng nhức, mỏi, tê, bại, uống thuốc thang, thuốc hoàn, rất lâu lành. Thuốc hiệp cùng rượu trong giây lát đã chuyền khắp châu thân. Món thuốc rượu nầy chuyên trị chứng nhức, mỏi, tê, bại rất công hiệu. Bất luận ngày đêm, tùy theo sức mình, muốn uống nhiều, uống ít cũng đặng.

Giá cả hai thứ: Chai lớn 1/2 lít 1$. — Chai nhỏ 1/4 lít 0$50

Chi-cuộc VÕ-VĂN-VÂN dược-phòng

SAIGON	QUINHON	HUẾ	HANOI	TOURANE	HAIPHONG
220, Rue d'Espagne	Avenue Gia-Long	87, Rue Paul Bert	66, Rue du Coton	Avenue du Musée	103, Bd Bonnal

Ai thương con??

Khi thấy con thân thể gầy ốm, mặt mày xanh vàng, bụng to và thường có sán, đêm ngủ hay khóc, hay có ghẻ sài, nên biết đó là tại:

1·) Bẩm thụ thiên nguyên yếu;

2·) Trong mình có độc bởi những bệnh di truyền;

3·) Tỳ vị bị tích trệ bởi bú mớm không thường, ăn những đồ ăn khó tiêu, hoặc nguội lạnh.

Vậy muốn bồi bổ thiên nguyên, tẩy tích trệ, bổ tỳ vị, làm cho thân thể mập mạnh, khí huyết đầy đủ, da thịt nở nang, gân xương cứng mạnh, trừ hết ghẻ sài, lọc hết máu độc, để cho con được ăn hơi mau lớn, nên cho dùng:

Thuốc bổ trẻ con

HIỆU CHỮ THỌ

Một chai 0$60

Hỏi tại các nhà Đại-lý Thuốc Chữ Thọ, Dầu Chữ Thọ, Dầu Tứ Quí.

NHÀ THUỐC **VĨNH-THỌ** TOURANE

Sữa

NESTLÉ

HIỆU CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON

NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) ở Khắp Đông-Dương

Nghĩa cũ tình xưa

Ngày nay trên khắp cõi Đông-Pháp ai cũng biết chỉ có một thứ dầu MÀN-TÀ KHUẤT-THẦN-THỊ là được công chúng hoan nghênh, vì chất dầu vừa tốt, mùi dầu vừa nhẹ, trị được ba bệnh.

BÁNH SÁN BÔNG BÍ KHUẤT THẦN THỊ

Trẻ em mắc bệnh cam tích chỉ dùng thứ bánh này thì được lành mạnh ăn chơi.

Qui ngài mua buôn, mua lẻ do nơi Tổng đại-lý KIM - HƯNG, 86, Cantonnais FAIFOO.

BỊNH HO

Bịnh ho là bịnh rất nguy hiểm, bao dầu ho gì, không điều trị thành chứng ho lao. Người có bịnh không lựa thuốc hay mà dùng, thì nguy hiểm cho người bịnh lắm. Như:

Thuốc ho BÁC-BỬU

Hiệu Nhành-Mai

Từ Nam ra Bắc, ai cũng công nhận là một thứ thuốc hết sức hay. Trị bịnh ho thần hiệu vô cùng, uống vào trong 10 phút đồng hồ thấy ho đàm hết ngứa cổ, trong mình rất dễ chịu, một ngày nói ho. Hiệu thuốc này có con chứng tại tòa và khắp cả Đông-Pháp, có hơn 600 nhà Đại-lý bán. Các chứng ho, như là ho phong, ho gió, ho sâm, ho tổng, đàn bà ho máu, ho đàm nhiều, ho dồn nói khan tiếng, dùng đến thuốc này thì qui ngài sẽ khen tặng vô cùng, và mới rõ lời tôi nói là đúng với sự thật. Có gởi bán khắp nơi. Giá mỗi gói 0p10. Các nhà buôn có bán, mua sỉ tốt nhiều, do:

Nhà thuốc NHÀNH-MAI

196, Paul-Blanchy — TÂN-ĐỊNH

HANOI: do nơi Nguyễn-văn-Đức 11 rue des Caisses
HUẾ: Viễn-Đệ, 11 quai de la Susse và các Đại-lý dầu Khuynh-Diệp đều có bán thuốc ho này.

TRỪ TUYỆT BỊNH SIÊNG
THUỐC

SIỂNG

Hiệu Nhành-Mai

Ai dùng thuốc này không hết bịnh, các một thì thường mười, và đám làm giấy cam đoan cho mất vì dùng thuốc.

(Hay vô song) giá 0$30

Bịnh siêng uống thuốc này vào thì hết liền (Kỳ thai)

Qui vị mắc phải chứng bịnh siêng. Dầu đau lâu, dầu nặng thế nào, dùng đến thuốc này trừ tuyệt bịnh, hiệu nghiệm như thần.

Chứng siêng sanh ra bởi đàm lạnh đông trong lá phổi, phải không thông, hơi thở khò khè. Đàm lành càng nhiều, bít lá phổi, thì hơi thở càng khó khăn mệt nhọc, người bịnh bực tức khó chịu vô cùng. Người yếu sức gặp lúc đàm nhiều mỗi bị nghẹt, thở không kịp phải chết đuối.

Vậy khi siêng, bất luận đau lâu hoặc mới phát dầu nặng nhẹ thế nào, dùng đến thuốc này hiệu nghiệm như thần, uống vào, đàm hạ, hết siêng tức thời. Khắp nơi có bán nơi chỗ đại lý Nhành Mai. Mua sỉ do nơi nhà thuốc Nhành Mai 196 Paul Blanchy Boite postale n. 63 Saigon.

Giá mỗi ve 0p30

HUẾ: Viễn Đệ 11 quai de la Susse, và các chỗ đại lý dầu Khuynh-diệp có bán thuốc siêng này

Nên chú ý!!
Nên chú ý!!

Kính trình qui ngài rõ rằng kể từ ngày 16 Avril 1936, chúng tôi đã là *chủ hiệu bào chế Tân-định*, số 22 đường Vassoigne ở Saigon – Tân-định.

Nhờ cách sắp đặt hẳn hoi về việc gởi hàng bản-hiệu có thể *gởi nhanh chóng* được tất cả thứ thuốc và *giá tính rất phải chăng* (*gởi theo các chuyến tàu tốc hành* và bạn hàng *không phải tốn tiền đài tải*).

Qui ngài chớ nên ngần ngại, cứ gởi thơ cho bản-hiệu; bản thuốc hiệu sẽ vui lòng gởi tặng một chai thuốc ho « SIROPAN » và quyển catalogue của bản-hiệu.

Xin qui ngài sẵn lòng chiếu cố cho, bản-hiệu lấy làm cảm tạ vô cùng.

HỒ-ĐẮC-ÂN
Bác-sĩ bào-chế
cựu Lưu-sinh-viên các Bệnh-viện thành Paris
Chủ-hiệu bào-chế TÂN-ĐỊNH
Số 22 đường Vassoigne SAIGON

HAI THỨ CAO QUÍ:

1) CAO TAM-TÀI CHIẾN-THẮNG

Có thể gọi là thần bổ phổi và trị đủ các chứng ho: Ho lao, ho ra huyết, ra đàm, ho lao trái hư tổn, ho kinh niên — Trị phế ung, phế cửi. Lại trị âm hư, thận suy, mộng tinh, di tinh, hoạt tinh. Một lọ nhỏ 0$80 — Lọ đôi 1$50.

2) CAO THẦN - TIÊN GIẢI - ĐỘC

Có đặc tính: lương huyết giải độc rất hay - dùng về mùa nắng hè rất thích hợp: những người vì nhiệt sinh nhọt vừa uống vừa đắp — những người trước có đau bệnh phong tình, nọc độc chưa hết, hay sinh mụt nhọt, lở lấy, nổi mề đay đo đỏ, ngứa ngáy khó chịu — Trẻ con sài ghẻ, dùng uống đều công hiệu. Mỗi hộp nhỏ giá 0$30 — Hộp lớn 1$50.

Mandat thơ đề:

M. NGUYỄN-TRUNG-THẦM

Quản-lý:

CHIẾN-THẮNG DƯỢC-PHÒNG
à DONGHOI

VIỆC TRONG NƯỚC

Cướp cơm kẻ đói!

HUẾ. — Ngày 29-5-36, độ từ 2 giờ đến 3 giờ chiều, ở đường Abattoir, một mụ đàn bà cứ đi lên đi xuống van chưởi: « Trả đồng bạc gạo cho tau!... »

Người ta hỏi thì mụ nói: Khi mai mụ có bán một đồng bạc gạo cho một nhà nọ, hẹn 11 giờ lại sẽ trả. Bán xong, sơ ý mụ gánh đi không nhớ số nhà, sau trở lại hỏi thì vào nhà nào, cũng nói không mua; khổ vì mụ cũng không nhớ đích nhà nào, nên mụ chưởi...

Tội nghiệp cho mụ đã không lời lại bị mất vốn, mà nhà nào ăn cướp lấy được đó, rõ là hạng không nhân tâm. Lấy chưởi mà trừ, thương hại cho mụ nhà quê kia, mà kẻ cướp không trả tiền đó, khi nghe mụ chưởi, nuốt cơm sao cho xuống cổ.

P. V.

Ở Vinh năm nay không có Hội chợ

VINH — Gần đây có tin một buổi nhóm họp tại phòng Thương mãi và Canh nông, các ông hội viên đã định xin phép mở Hội chợ tại Vinh vào tháng Juillet.

Nay nghe đâu dự định đó sẽ không thi hành vì quan Công sứ Lagrèze không bằng lòng, lấy cớ rằng Hội chợ sẽ giúp ích một số người có nhịp quảng cáo mà lại thiệt hại cho một số người bán hàng không chạy rồi họ sẽ phàn nàn.

Ở đời một điều lợi thì thường có điều hại, cái lẽ mâu thuẫn không khi nào dứt.

Đinh-chương-Dương được về điều trị tại nhà thương Vinh

Đinh-chương-Dương tức Cả Thanh, một chính trị phạm bị tòa Tây án ở Bắc kêu án và giao về Trung kỳ cùng với Nguyễn Tạo, Hoàng văn Định ở lao Vinh mấy lâu Cả Thanh bị đày lên đồn Cửa Rào. Vì chỗ này nước độc, nên làm bệnh cho về điều trị tại nhà thương. Nghe Đinh chương Dương bị đau nặng phải mổ, thành thử người yếu đi nhiều.

P. V.

Trong việc bảo cử chánh tổng

NGHỆ AN. — Hiện nay tổng Võ liệt, huyện Thanh chương còn khuyết chân chánh tổng. Trong 7 lá đơn ứng cử thì tỉnh xét chỉ được 3 là hợp lệ, có lý trưởng làng Sơn linh làm việc lâu năm cũng được vào số dự bảo. Lý trưởng này bị hỏng một con mắt, nên bị các người tranh cử khác mượn cớ chỉ trích riết, lại viết thơ nặc danh về tỉnh tố giác việc ấy.

Nếu người ra ứng cử đủ tư cách, thì một con mắt cũng làm công việc được; lắm người có đủ hai mắt mà như mù thì sao? Cái case này nên bằng theo dân ý là phải hơn.

Dân nguyện

Lễ khánh thành nhà thương huyện Quỳnh lưu có vẻ đặc biệt

Kể các phủ huyện trong tỉnh Nghệ an thì mới vài ba nơi có nhà thương, có thể dung cho một số ít bịnh nhân. Nay tại huyện Quỳnh lưu có một cái nhà thương mới dựng, làm lễ khánh thành một cách đặc biệt hơn các nhà thương khác.

Năm ngoái, lúc mới khởi công nhà thương này đã có một cái lễ « đặt viên đá tảng », năm nay lễ khánh thành lại trọng thể gấp mấy: nào là bài diễn, nào là sở người, lại có mấy nóng nôi địa được phép mở những hàng ba tuần lễ nữa! Có hiệu khách trú chuyên nghề gá bạc được nhịp ra làm giàu, mà cũng làm kẻ gặp nhịp đỏ đen này mà mang nợ sạch tai.

Rõ là lễ khánh thành nhà thương có vẻ đặc biệt.

P. V.

Sao lại đánh thí sinh?

HÀ-TỊNH. — Năm nay kỳ thi Yếu lược huyện Kỳ anh, ngày 15 Mai, viên chủ khảo coi về phòng A, hễ thấy trò nào làm toán sai hay làm bài dở thì đánh mấy hạt tai.

Thì nhớ phải học ở trường đâu! Ai giỏi thì đậu, ai dở thì rớt, chớ sao lại đánh chúng?

Bất phục

Ngày giờ các ông lý hào

Hiện ở Hatinh, đi đâu đâu cũng gặp các bác hào lý đã có về hì hởn, xem bộ vui mừng như sẽ được lên chức hoặc thưởng số. Mà thật! vì thường năm mùa này chúng ta thấy các lý hà ròng rã hơn một tháng trời, ngày nào cũng đi chợ về, yên điện tha thướt đi trước, theo sau một người dày lớ, trên vai một gánh nặng trịu, nào cá thịt, bánh rượu để giỗ các ông hào lý trong kỳ thâu thuế. Bởi vậy trước kỳ thuế, đi đâu cũng nghe các chú thì thào bảo nhau: «Thầy lý A vay, ông hào B tạm, bác phó C mượn, nay mai họ thiếu gai tiền...»

Còn các hào lý họ cũng vui mừng như đã tìm thấy hầm bạc, khi còn đào lên mà lấy là tha hồ say sưa be bét.

Hầm bạc nào? hầm bạc phù thâu cấp hiệu, họ lợi dụng sự ngu dốt của đám dân nghèo mà vơ vét, nhiều khi thân ở đó mà cho biên lai 3$, nhiều tên đòi bao nhiêu thì nạp bấy nhiêu, có hồi tài bị quở mắng, nhất là các bà góa, lại càng già thêm nhiều.

Cái tình trạng này không riêng chi tỉnh Ha-tịnh. Mong quan trên hiểu thấu cái cớ tiếng cười của số ít hào lý là tiếng khóc của phần đông dân nghèo mà trừ bớt cái hại cho thâu cho.

Thương dân

Cầu hư

QUẢNG-TRỊ. — Tại phủ Hải lăng, tổng An thơ, có cái cầu gỗ bắt trên ngọn hói, nơi tiếp giáp địa phận làng Hưng nhơn và làng Vân qui, bị hư đã một năm nay.

Mấy lâu hai làng ấy chỉ bắt dân đan khai tre tướt đỏ trên cầu để qua lại.

Nhưng từ tháng 9 tháng 10 năm ngoái có nhiều trận lụt, sông đánh hư cầu, khai tre cũng nát. Hiện nay người đi qua lại xem rất nguy hiểm, nhất là đàn bà đi chợ, cùng trẻ con từ làng Hưng nhơn lên học trường Vân qui phải bò mới qua được, rủi sa chân xuống thì nguy.

Mong nhà chức trách sửa sửa cái cầu ấy lại.

X. P.

Việc Nông phố ngân hàng

QUẢNG NAM. — Nhà Nông phố ngân hàng tỉnh Quảng nam đã nhóm Đại hội đồng ngày 7-5-36 tại công quán Faifoo. Có quan phó Sứ, quan Bố chánh đến dự. Ông chủ nhà Ngân hàng đọc tờ trình về khoản cho vay và khoản chi phí. Đọc xong, quan Sứ và quan Bố ra về, mấy ông hội viên không nghe quan chủ nói đến khoản tiền hoa hồng của chi điếm hội viên trong 4 năm nay, lạ nhỉ!

B. M.

Bạc giáo sư đã phát

Độ tháng trước báo TIẾNG-DÂN có đăng tin: «Bạc giáo sư năm 1934 còn thiếu». Nay tỉnh tòa đã sức huyện trả gấp mà phát cho giáo sư. Vậy số bạc ấy đã phát đủ cho các giáo sư rồi.

Giáo sư

Một vụ ăn trộm bí mật

QUẢNG-NGÃI. — Tối hôm 3 tháng 4 ta (23 Mai 1936) tại nhà hương Thủy tức lý hương Sâm làng Trà-bình thôn, tổng Tịnh-trung (Sơn-tịnh) khi đó 1 giờ khuya, có bọn ăn trộm xoi cửa vào nhà lấy áo quần và nồi niêu cùng các đồ khác đáng giá trên 30$00, đến 3 giờ sáng chủ nhà mới hay, trị hô lên thì bọn ấy đã đi xa, có để lại 2 cây gậy to. Một điều lạ là khi kêu cứu, trừ xóm bác ra không đâu tiếp cứu nữa, có bọn dân canh ở gần đấy cách độ 200 thước, mà không thấy đến. Tên Trương-Bá là người bà con bên cạnh cũng không có mặt, đến khi người tiếp đến đông, hẳy giờ Trương-Bá mới ra mặt. Sáng ngày làng báo phủ, hiện chưa tìm ra thủ phạm.

H. P.

Kỳ thi Tiểu-học yếu-lược ở Quảng-ngãi

Ngày 15-5-36 đã mở kỳ thi Tiểu học yếu lược. Tại trường tỉnh Quảng-ngãi số học sinh ứng thi 354 trò, số trúng tuyển được 186 trò. Tại trường phủ Sơn-tịnh số thi 334 trò, số trúng tuyển được 193 trò. Tại trường phủ Bình sơn, số thi 365 trò, số trúng tuyển được 195 trò. Tại trường Đông-Yên (Bình-sơn) số thi 348 trò, số trúng tuyển được 170 trò. Còn mấy trường như Mộ-Đức, Đức-Phổ và Phù-Vinh (Nghĩa-Hành) chưa rõ đích xác.

H. H. S.

Thi bằng Sơ-học pháp-việt

Kỳ thi Sơ-học pháp-việt tại Quảng-ngãi ngày 22-5-36, số học sinh ứng thi 165 trò, đậu vào kỳ khẩu vấn chỉ có 38 trò, ngày 24-5-36 thì khẩu vấn đã xướng danh, 33 trò được trúng tuyển.

Mộng-Bút

Phạt này có oan

Lúc 8 giờ tối 20-5-36, ông cò Ausam đi với 2 người lính rồn lên gần gare Quảng-ngãi có vào phố Tư-nga là hàng bán cơm và chứa bộ hành ở bên đường trước ga thuộc phường Chu-lộ. Hôm ấy Tư-Nga đi vắng, ông cò hỏi bà Tư-Nga có hành khách trọ không? Bà thưa: Có 2 người trọ, đã vào sổ rồi. Ông Cò đi ra đường thấy có một người đứng trước phố, hỏi thì người ấy xưng ở VạnThu-xã lên kêu xe chở hàng. Ông cò dẫn vào phố Tư-Nga hỏi ghi tên họ, quán chỗ, rồi bảo đưa giấy thẻ thuế, người ấy thú thật

(Xem tiếp trang 4 cột 3)

Thuốc lá "LUCIA"
tốt nhứt

0$05 một gói

0$05 một gói

Có bán khắp nơi

Dùng sữa
"LE GOSSE"

Sữa « LE GOSSE » rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà - nước năm

1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon.

Có bán trong các tiệm tạp hóa ở Đông-Pháp.

HIỆU GIẤY XANH: *Giá mỗi hộp* .... 0$30

Đại lý:

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUÉ – TOURANE – QUINHON

TIỂU THUYẾT

HƯ KHÔNG

LƯƠNG-PHÁT dịch-thuật

Số 69

Mà có một ai có thể khuyên nhủ nàng?

Tiếc thay phải chi cha nàng còn sống! Không phải cái ông cha Bá lê vy một gầy tóc bạc tay chưn yếu đuối của mấy năm sau, mà cái ông cha Bá lê vy trẻ trai, lạnh lợi, đầy lòng phấn đấu, cái ông cha mà khi còn nhỏ nàng đã phải nhiều phen khen ngợi, và các lời nói vẫn còn ghi khắc trong trí nhớ của nàng không khi nào phai. Buổi lâu nàng đã nghĩ đến cha nàng, đem tư tưởng mà phối hiệp với cái kỷ niệm của một người đã quá vãng, hẳn là trong lúc yên lặng kia, người chết không thể trả lời được.

Trước khi đi đến Mỹ sơn Ái lịch đã có cuộc đàm thoại rất lâu với chưởng khế La bích. Hôm đó La bích tiếp ngay Ái lịch, trước hai người bạn hàng có danh giá. Rồi sau một giờ đồng hồ tiếp chuyện, với một cách nghiêm trọng rất hăng, chưởng khế tiễn nàng ra và cúi cái đầu sói chào nàng một cách hết sức cung kính. Từ đó, người đàn thẳng lên, bộ đi mau chóng, như là vừa mới trút một cái gánh nặng. Ái lịch cứ đi chưn đến con đường Va vinh là con đường Mỹ sơn ở.

Có tiếng nói... Mỹ sơn đương tiễn một người nào trong phòng ra. Khi tiếng cửa mở, nàng nghe cảm động trong lòng. Vì trong lúc lờ mờ tối Mỹ sơn chưa nhìn ra ai, chàng chỉ nghiêng đầu chào, rồi vừa nhận ra Ái lịch chàng phải sững:

— Ồ! Ái lịch! Thế mà tôi đã đỗ chờ!

Rồi chàng đưa tay ra bắt.

— Phải, tôi đây, Mỹ sơn.

* *

Ái lịch cảm động quá cho đến đỗi nàng không biết có phải nàng thật hiện ở đó, cả xương thịt, hay là nàng đương ở trong một giấc mộng đưa nàng đến những nơi mơ tưởng...

— Ái lịch được thường chớ? Mỹ sơn hỏi.

— Mỹ sơn, tôi muốn đến thăm anh, vì mấy lâu nay anh không đến...

Mỹ sơn nhìn Ái lịch. Phải, vì một ý tưởng ghen hờn dại dột, mà chàng không đến thăm Ái lịch, như là chàng không vừa lòng Lý xuân đã đem Ái lịch về tiếp đãi tử tế. Mỹ sơn khi nào cũng vậy, tối tăm, quạu quọ, đầy lòng kiêu ngạo, và thường làm mếch lòng những người mà chàng muốn giúp ích.

Chàng định kiếm cớ đổ lỗi, nhưng rồi lại nín thinh. Ái lịch lại nói:

— Tôi không muốn trước khi đi mà không đến từ giã anh.

Nghe đến đó Mỹ sơn biến sắc mặt và tuy chàng cố gượng cầm cây giao rọc giấy trên tay, mà nàng trông thấy mấy ngón tay của chàng phải run lẩy bẩy.

— Cô đi à?

— Mỹ sơn, tôi tưởng rằng tôi sẽ lánh cảnh Ba lê.

— À!

— Và nước Pháp. Ở đây có lắm kỷ niệm ràng buộc tôi, làm cho tôi trở nên nô lệ cho kẻ khác và cho tôi. Mộng lang muốn đem tôi đi. Vợ chồng chị ấy sẽ đi qua ở bên Úc châu, và có lẽ tôi định đi với họ. Ở nơi chưn trời góc bể, tôi sẽ tìm cách trở nên người có ích, tôi sẽ khởi sự lại cuộc đời của tôi.

— Vì sao lại phải đi xa đến thế?

— Ở đây có nhiều điều đau khổ quá.

— Và Ái lịch sẽ không tiếc ai cả phải không?

Ái lịch nghe câu hỏi mà nhận ra sự đau đớn của Mỹ sơn như muốn than trách nàng.

— Có chớ, Mỹ sơn, tôi sẽ tiếc anh lắm.

Mỹ sơn không thể dằn lòng được, nước mắt chàng ứa chảy, và vì thẹn thuồng cho sự yếu đuối của chàng, nên chàng nói:

— Vậy thì Ái lịch đi mà chi?

— Vì tôi nghèo rồi, Mỹ sơn; và tuy tôi vẫn có đủ ăn nhưng tôi cần phải làm cho có thêm.

— Ái lịch mà nghèo!

Mỹ sơn cười một cách chua chát.... Ái lịch nhìn thẳng vào mặt chàng:

— Phải, tôi vừa ở phòng giấy chưởng khế lại đây. Tôi đã từ món gia tài của bà cô Ái lợi.

Ái lịch thấy Mỹ sơn đỏ cả mặt, cặp mắt chàng sáng suốt lộ vẻ vui mừng khôn xiết; chàng nắm cả hai tay nàng mà siết thiếu điều muốn gãy xương:

— Ái lịch đã làm điều ấy à!... Ồ! Ái lịch giỏi thay! xứng đáng thay!

— Tôi không có công nghiệp gì hết; tôi phải thú rằng tôi đã do dự, tôi cũng muốn tìm cách dùng món tiền kia cho có ích hơn; nhưng sau cùng nghĩ kỹ, tôi thấy tôi không có quyền lãnh của ấy.

— Ái lịch ơi, Ái lịch làm phải đó; và không khi nào Ái lịch trở lại tiếc cử chỉ ấy đâu.

Mỹ sơn ngợi khen Ái lịch, yêu đương nàng đến tột bực, cho đến muốn qùi trước nàng. Không một giây phút nào mà chàng hoài nghi: Phải, phải, nàng làm chí phải, nàng đã làm theo sự ngay thẳng, theo chân lý. Chàng cũng không hề nghĩ đến chàng trong cái phút ấy, và cái lòng yêu đương của chàng đối với nàng cũng hoàn toàn không có mảy may gì ích kỷ. Chàng phán đoán quả quyết theo cái tánh cao trực của chàng.

Và Ái lịch thì thấy Mỹ sơn sung sướng cũng được hả dạ. Thế là chàng đã phục nàng hoàn toàn, chính chàng cũng coi cử chỉ kia là tất nhiên như thế. Nàng vui mừng biết bao vì đã nghe theo tiếng gọi của lương tâm và có lẽ cũng thế theo cái chí nguyện của thân phụ nàng, tuy ngày nay không còn sống để chỉ bảo.

— Vậy thì bây giờ anh đã rõ tình thế rồi, anh hãy cho tôi biết tôi nên đi hay không?

Thấy hỏi Mỹ sơn sững sốt không giảm hy vọng mà cũng không giảm hiếu, liền hỏi lại:

— Ái lịch muốn nói gì kia?

(Kỳ sau sẽ tiếp)

NHÂN-TẠO-HUYẾT
BỔ-HUYẾT — SÁT-TRÙNG

Bổ đường thần-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng sát, lở, ghẻ — Giả say yếu rề ít ăn, mạnh sao — Đàn bà có mang tăng an-thai — Ở cữ dàng chóng đỏ da, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CỐ-TINH BỔ-THẬN
THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ : Dinh-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khí sư phát ; đau lưng, mỏi gối, mắt hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng ráo, mồi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm-bao mộng-mỵ văn vân... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc này là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc này nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thơ minh-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan sám ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau :

« . . . . Thuốc này lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây qui, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái- « tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức « khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges du sang) tươi tốt « trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang-mai ».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN :

« . . . . Thuốc này không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu « rất quí như SÂM một cng v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGŨ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N· 114 — Hàng-Bông — HANOI

Một điều từ biệt a-phiện

Các anh em cũng nên nghe tôi là một điều vui về trong gia đình. Chính tôi cũng đã NGHIỆN HÚT trong 15 năm, đi đến đâu cũng thấy nhiều người chê bai, mà tôi cũng dùng nhiều thứ thuốc cai rồi, mà vẫn không sao bỏ được. Vậy tôi xem báo thấy HOÀNG-VĂN-ẤP, 47 Phố Minh-Xa. Bắc-Ninh có bán thứ thuốc CAI NHA PHIẾN giá 1$00 1 lọ, thì tôi tức cái gửi mua về dùng thử, thì bây giờ tôi đã bỏ được rồi, trong người vô bệnh, vẫn khỏe mạnh như thường. Vậy tôi có mấy lời đăng lên đây, trước là cảm ơn ông chủ hiệu HOÀNG-VĂN-ẤP, sau nữa xin các anh em cũng nên nghe tôi, nếu định bỏ thì chỉ dùng thuốc cai nha phiến Hoàng-văn-Ấp là bỏ được, chứ nghiện như chẳng lợi gì, mất nhiều tiền, người lại xấu, đi đến đâu nhiều người khinh bỉ, mà trong gia đình bao giờ cũng không được vui vẻ vì mình !

ĐẶNG ĐÌNH-CHỮ *Maréchal Foch* -:- VINH

Bịnh Phong = Tình
LẬU, DƯƠNG-MAI, SANG-ĐỘC

Chẳng nên nghe những lời rao quá đáng : Nào rẻ tiền, nào mau mạnh trong ít tiếng đồng hồ, rồi đụng thứ nào dùng thứ nấy. Đó là những phương thuốc uống làm cho nọc độc nhập vào cốt nên uống vô thấy đỡ ngay, nhưng hết sức nguy hiểm cho tánh mạng sau này, vì gốc độc đã ăn thấm vào ngũ tạng và lục phủ. Nếu thức khuya, làm công chuyện mệt, uống rượu nhiều, thế nào cũng trở lại (thành bệnh lâu năm) hành nóng lạnh, tay chơn nhức mỏi, đau xương sống, đau cùng lắt léo, đau thắt ngang lưng, đau rang nơi ngực, đường đại bón, đường tiểu không thông, có chứt mủ, hay là như sợi chỉ, hoặc cho vợ con vì gốc độc di truyền (bởi thế nên có nhiều người bệnh không biết rõ, nói tôi đau bệnh phong tình, uống thuốc hết rồi, không chơi bời nữa, sao bệnh trở lại).

Vậy phải tìm cho đặng thứ thuốc nào trị tận gốc mới có thể tuyệt nọc đặng, như thuốc :

Sưu-độc Bá-ứng-hoàn

hiệu ÔNG TIÊN là một thứ thuốc bí truyền, gồm trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh phong tình như : Lậu, Tiêm la, Cốt khí, Sang độc, Dương mai, Hột xoài, bất cứ nặng nhẹ lâu mau, hay là độc nhập vào cốt đi nữa, thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN cũng tống lôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi cần trừ căn, không hại đến sanh dục, không hành bệnh nhơn.

Người bệnh muốn dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN khỏi lầm lạt nhưng mấy thứ thuốc khác, nên hỏi trước những người có dùng rồi mới tin chắc, hay là mời đến nhà thuốc chánh tại Phú-nhuận cùng các chi-ngánh dưới đây, chúng tôi sẽ đem cách thí nghiệm và thơ chứng nhận ở các nơi, cho người bệnh thấy rõ thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN, ai dùng cũng dứt tuyệt nọc.

Khỏi chưa chắc tuyệt nọc

Nghĩa là trước kia đã có đau bệnh Phong tình như : Lậu, Tiêm la, Cốt khí, Hột xoài, Dương mai, v. v... dùng đủ thứ thuốc đến nay chưa chắc là dứt tuyệt nọc, trong mình còn nhức mỏi, tiểu tiện bón huất, nên để lâu sanh ra tê bại và nhiều chứng bệnh rất ghê gớm. Mau dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN trong ít ngày sẽ thấy nước tiểu có chỉ nhợt cặn cáo, và trong mình đặng nhẹ nhàn thơ thới, đó là nọc độc hay còn ẩn trong mình bị thuốc tống lôi ra, phải ráng dùng cho thường sẽ hết dứt.

Bịnh đàn bà

Có nhiều người bị gốc độc bệnh Phong tình của đàn ông sang qua, nay đau, mai mạnh, huyết trắng ra dầm dề, lộn mủ lộn máu, hôi tanh khó chịu, lầm tưởng là đau tử cung hay là bạch đái hạ, dùng thuốc hết tiền mà bệnh không mạnh, đến đỗi phải thiệt mạng. Vậy phải dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN mới hết đặng.

Bịnh con nít

Bị gốc độc của cha mẹ di truyền, may còn sống sót đặng, mình mẩy ghẻ chốc, a nhọt, lở lói cùng mình, mau dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN hết sức công hiệu.

Chúng tôi dám nói quả quyết và làm cam đoan ngoài thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN ra chưa chắc có thứ nào trị đặng tận gốc và tuyệt nọc các chứng bịnh Phong tình.

Nhà thuốc **ÔNG-TIÊN**

86 82-84-86 88-90 92, Rue Paul Blanchy prolongée

Phú-nhuận-Saigon

SUCCURSALES :

SAIGON	HUẾ	HANOI	P. PENH
78 rue d'Espagne	*51 rue G...*	*65 rue du Pavier*	*Rue Ohier*
DAKAO	CANTHO	BACLIEU	
168, Bd. Albert 1er	*Bd. Saintenoy*	*Avenue Chanzi*	

Và trên 800 nhà đại lý ở các nơi trong xứ Đông dương.

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang 3)

rằng bỏ quán ở nhà, xin cho 8 giờ mai bẩn sau sẽ đem giấy cấn cước đến sở trình, ông có cho đi.

Ngờ đâu người kia không giữ lời hẹn, mãi đến 8 ngày, cũng biệt luôn, sớm ngày 3 Mai đội bà Tư-Nga đến sở bảo bà phải phạt 2$ vì có chứa người không ghi vào sổ. Bà không chịu phạt, vì bà không chứa người nói trên. Họ giải bà đến tòa Liêm-phóng hẳn rồi được về.

P. V.

Vụ Lý-trưởng Lê-Tịch bóc lột

BÌNH THUẬN. — Lý-trưởng Lê-Tịch ở làng Phú-trường, tổng Lại-an (Hàm-thuận) bóc lột dân làm rẫy, bọn rẫy có cung khai giữa nha y ăn của bọn rẫy tính 12$50.

Ngày 26-3-nhuận ta (16-5-36) Tòa-án sơ cấp xử Lý-Tịch bất dịch.

T. N.

Cầu nên có bảng

Cái cầu đúc đi ngang nơi con đường thiên lý 16 tại cây số 7, một đầu làng Kim-ngọc, 1 đầu làng Phú-trường, tổng Lại-an (Hàm-thuận) và có nhợ, xóm lụa, mỗi đầu cầu cách xa độ 20 thước tây, bề sâu ước 20 thước tây, xe qua lại tránh nhau thường bị rớt xuống hố. Ngày 30-3 nhuận ta (20-3 36) cái xe ngựa số 62 của Trương-Lộc tránh chiếc xe ngựa số 87 của Lê-Thích, rồi té, xe và ngựa, bộ hành 6 người lăn xuống hố có thương chút ít, xe hư nát, ngựa bịnh. Vậy mong nhà đương cuộc : 1) là đăng trụ song ly rồi sơn trắng 2 bên đầu cầu ; 2) là cắm 1 cái bảng tại cây số 7, bất kỳ là xe nào tới chợ xóm Lụa phải ngừng, và đi chậm.

T. N.

Kho chuyện.

Lúc 9 giờ rưỡi đêm 20 Mai, chiếc tàu của hãng Nguyễn-văn-Kiện, chạy đường Camau — Mỹ tho (Nam kỳ) có tông nhằm một chiếc ghe trên kinh Phụng Hiệp, thuộc làng Cái côn (Sốc-trăng), ghe úp 6 đứa bé và 1 người đàn bà bị chết chìm.

Theo CÔNG-LUẬN, đêm 19 Mai, tên Rèn, cai li xe nhà quan Trung-kỳ bị cướp một cách rất dã man ở Saigon.

Nguyễn Rèn tuy là anh xe nhưng mà cũng dành dụm được 6, 7 chục đồng, không vợ con nên bọn ấy ai biết trong lưng và có chi ...

Gần đây Rèn định về Trung kỳ thăm nhà, đôi bạn của anh em bạn vay mượn lại được vài chục đồng. Có lẽ bọn bất lương biết ý có bạc mới lập tâm đoạt :

Đêm ấy có một tên Rèn kéo xe từ Quai de l'Ysor đến Giồng-giữa trả cho 0$50, Rèn mừng quýnh. Hay đâu đi được một chặng thì người đi xe bảo đứng lại, rồi hiệp cùng 2 người nữa sẵn bên vệ đường, trói Rèn lại, nhét khăn vào miệng : cướp sạch ! Đoạn, chúng thoát. Một chặp lâu Rèn dãy dụa, tự gỡ ra rồi mới hoàn hồn.

Hiện hương chức đang điều tra. Rèn có nhận biết mặt 2 người.

Muốn ngăn ngừa sự nguy hiểm, vừa rồi quan Thống sứ Bắc kỳ ra nghị định cấm không được cho con nít thả diều giấy dọc đường có dăng giây. Vì sự rải điều vướng giây thép đặt thì bất tiện cho sự giao thông, mà lại rải giây thép ấy lúc có điện thì nguy tới tánh mạng trẻ bé nữa.

Thi-văn với thời-đại

-0108-

MƯỜI VẠN BẠC CỦA AI ?

Nếu các ngài mua hàng AN-THÀNH từ 12$00 trở lên đều được biếu một vé xổ số Đông-Dương mở ngày 11-7-36, may ra trúng số 10 vạn.

MỚI CÓ....

Áo chemisette « Solia »	1$00
Áo chemisette « Avia »	0.90
Áo chemisette « Elégant »	0.65
Áo chemisette « Elégant » col fermeture	0.75
Quần tắm « Slip » de bain en laine	1.50
Quần tắm « Slip » de bain en coton	0.50
Áo Pull'over kiểu Doctorat	3.20
Áo maillot de bain en laine	6.20
Áo maillot de bain en coton	0.80
Áo Pull'over kiểu mới «Solia»	3.50
Tussor soie một thước	1.50

May một bộ quần áo hết 5$50.

Lụa Hà-Đông biên satin tốt nhất hạng khổ rộng 0m85 bán 0$75 một thước. Hàng rẻ nhất là 0$35, 0$40, 0$55, 0$65. Mua buôn giá đặc-biệt.

AN-THÀNH

N· 41, Phố hàng Đào, N· 41

HANOI

Tại Hội-chợ Huế?

Qui Ngài nên nhớ rằng ngoài ra DẦU BÁ-CHỨNG hiệu ÔNG-TIÊN, qui Ngài không tìm được thứ dầu nào trị đặng bách bệnh, công hiệu lạ lùng, mùi thơm dịu dàng, mà giá lại rẻ hơn các hiệu khác.

Ve lớn .... 0$12

Ve nhỏ 0.06

Trong mấy ngày Hội-chợ, bán một biếu một đề cho qui vị nào chưa có dịp dùng đến, coi đúng sự thật không.

ÔNG-TIÊN DƯỢC-PHÒNG

82-92, Rue P. Blanchy prolongée

Phú-nhuận — SAIGON

KIỂU TỐI TÂN 1936

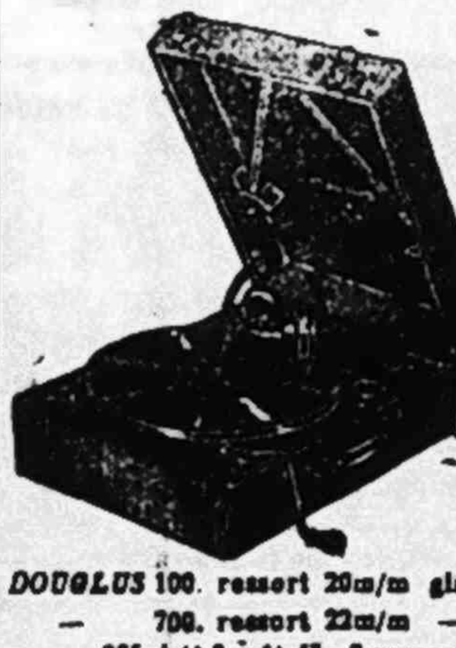

DOUGLUS 100. ressort 20m/m giá	12$00
— 700. ressort 22m/m —	14.00
— 965. hát 3 mặt dĩa 2 ressorts	18.00
— 565. có máy ngừng 2 ressorts	18.00
Mới lại dĩa nhắn tim, ca Huế, hát Ả-đào, chèo cải-lương, giá	1$20
Dĩa hát Quang-đông và Triều-châu	1.40
Dĩa tây Orchestre de danse	1.50
Dĩa đàn ngũ âm và hát Laos	1.50
Dĩa hát Nhật-bản có đàn	1.50
Dĩa đàn khiêu-vũ Nhật-bản	1.80

Có mục-lục máy hát, và dĩa mới. Mua máy hát hoặc dĩa hát, gởi Contre Remboursement, không tính cước phí

LÊ-VĂN-TÀI

Disques & Phonos

3, rue Georges Guynemer -:- SAIGON

NẾU BỆNH HO

LÀM ĐAU RÚT NGỰC...

Không bao giờ ta mắc bệnh ho ngay lập tức. Trước hết bị phát lạnh, nặng đầu, ngạt mũi. Trước thỉnh thoảng ho khan vài tiếng, sau lâu dần thành ra ho sù sụ cả ngày, sương sườn đau nhức vô kể.

Hỡi các người mắc bệnh cảm, bệnh ho sổ mũi để lâu không chữa, các người nên chạy chữa ngay lập tức: uống thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" ngay đi. Các ông lương y cho là chữa bệnh ho thì chỉ có thuốc ấy là kiến hiệu nhất, ho nặng cũng vậy.

Chúng tôi không ăn nói nhẹ nhàng đâu. Các người hãy đọc mấy câu này của ông G. Lecomte (Deville, Ardennes):

« Tôi dùng thuốc ngọt xứ Vosges đã mười ngày nay. Ngay từ mấy hôm đầu, tôi đã thấy thuốc đó kiến hiệu một cách lạ lùng quá. Nay tôi được đỡ chín lắm, ho đã sắp tan, ngủ yên như trước. Vì vậy trong họ tôi ai cũng dùng thuốc ngọt "Cazé" cả »

Coi như vậy, các người thử nghĩ mà xem: thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" đã kiến hiệu cho nhiều người khác, sao lại không kiến hiệu cho các người?

Hoặc các người mắc bệnh ho sổ mũi, hoặc bệnh ho đờm, hoặc bệnh hen, nghe như gió thổi trong phổi và ho cả ngày: uống ngay thuốc ngọt "Vosges Cazé": chỉ có thuốc đó làm cho đỡ ngay.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế. hay tại hiệu:

CAZÉ, Pharmacien, 68 bis, Avenue de Châtillon, PARIS

ĐÃ SINH RA KIẾP Ở ĐỜI
AI KHÔNG PHÒNG-TÍCH LÀ NGƯỜI VÔ DUYÊN

100 người có tới 90 người bị bệnh PHÒNG-TÍCH, làm khi bị bệnh mà không hiểu bệnh gì, có đọc kỹ dưới này mới rõ :

Cơm no, rượu say, rồi ham tình dục hoặc đi mưa đi ngủ hay đi tắm ngay, nên thọ bệnh, gọi là bệnh PHÒNG-TÍCH, không phải đau độ-dày, không phải đau bụng kinh-niên.

Khi thọ bệnh : Thấy : đầy hơi, tức sà, tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng sôi ... khi ăn uống xong rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua) khi thì bụng khó chịu, khi đau bụng, khi đau lưng, đau ran trên sai, người thường ngực ngán, buồn bã chân tay, bị lâu năm sắc mặt vàng, da bủng dãy.   *Chỉ một vài liều :*

PHÒNG-TÍCH

THẦN-DƯỢC « CON CHIM »

thấy đỡ chịu hoặc khỏi ngay, không hề công phạt gì, đàn bà có thai cũng uống được.

Mỗi liều một bận uống giá : 0p10

Mỗi liều hai bận uống giá : 0p.15

VŨ-ĐÌNH-TÂN

Ấn-tử Kim-tiền 1936

178 bis, Lachtray -:- HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ :

HUẾ : Vĩnh-Tường, 46, phố Gia-Long ;

TOURANE : Nguyễn-hữu Vinh số Quảng-Cư

NHATRANG : Kim-Anh, Librairie ;

PHANTHIẾT : Lê-Nam-Hưng, Commerçant ;

QUINHON : Đông-Lập, Avenue Khải-Định ;

QUẢNG-NGÃI : Chế Hoàng à Sông-Vệ ;

SOCTRANG : Ng.-văn-Mạnh, Maire à Caïcon ;

VINH : Hà-thị-Lan Maison Sinh-Huy ;

VIENTIANE : Mme Phan-thị-Lộc, rue Tafferia ;

THAKHEK : Đào-Tiên Maison Nhật-Nhật-Tân.

LUANGPRABANG : Trần-văn-Chà, Entrepreneur

Các tỉnh khắp Trung-Nam-Bắc có đại-lý

Độ này anh đẹp lạ nhỉ ?

— Độ này anh đẹp lạ nhỉ !

— Vâng, thưa anh, vì trước tôi đâm hút thuốc phiện hơn hai mươi năm, nên người lúc nào cũng gầy gò yếu đuối, xanh xao; tôi cũng đã chịu tốn tiền mua thuốc cai các hiệu về chữa, song xét ra chẳng có hiệu nào là tài không, bị tiền mất tật vẫn mang cả. Thuốc của khách cũng vậy. May sao tôi gặp ông một Olivier bảo tôi rằng : « Ở Hiệu TAM-TỈNH có thứ thuốc cai rất hay, hiện người tây chúng tôi dùng cũng nhiều. Như tôi hút mỗi ngày 100 điếu mà còn bỏ được, nữa là anh. Thứ thuốc ấy có quan chánh Bào chế thí nghiệm, nhận thực ngày 17 Mars 1933 và được nhiều các quan tây khen ngợi. Thật là thứ thuốc hoàn toàn cả xứ Đông Dương này mới có là một, anh ạ ! Khi anh đến mua ở hiệu chính hoặc mua ở các nơi đại lý của hiệu ấy thì anh đòi cho được tờ giấy nhận thực của quan thầy thuốc thì mới được thuốc thực không có mua lầm phải thuốc giả đấy ! Khi tôi đang bỏ và lúc bỏ xong, tôi vẫn làm việc như thường. Như anh ăn cũng không nặng lắm, chắc sao anh cũng bỏ được. Thuốc có năm hạng nặng nhẹ khác nhau. Hạng nặng nhất 5$00 ; hạng nhì 3$00 ; hạng ba 2$00 ; hạng tư 1$00, hạng năm 0$50 một chai. . . . .

Khi anh đang bỏ, muốn cho người thêm sức khoẻ thời anh mua thêm thuốc SÂM NHUNG SONG BỔ HOÀN giá 2$00 một chai. Tôi mới mua một lọ 5$00, dùng mới được 8 hôm nay mà trông người tôi đẹp như thế đấy, anh ạ. Nếu anh ở xa thì anh bảo gửi lĩnh hóa giao ngân cho anh cũng được và nhớ đề bì cho :

Monsieur TRẦN-ĐẮC-SỬ dit TAM-TỈNH Y-QUÁN

N· 73 Rue des Pipes 73 -:- **HANOI** — (Tonkin)

Nếu anh ở gần nơi Đại lý nào kể dưới đây thì mua ngay ở đấy cũng được.

NAM-KỲ MM. Lê-văn-Nhuận, 27 Rue du Marché Thị-Nghè (Gia Định), Vương-Kỳ, chez Vĩnh-Hiệp-Phát (Long-Xuyên).

CAO-MIÊN M. Huỳnh-Trí 15 Ohier Phnom-Penh,

AI-LAO M. Nguyễn-văn-Đặng, (Paksé), Mme Phan-thị-Lộc Rue Tafferia (Vientiane).

TRUNG-KỲ MM. Lê-nam-Hưng Rue Gia-long (Phan-Thiết) ; Ngọc-Hưng, 21 Rue Gia Long (Huế), Mlle Võ-thị-Trang, (Tuy-hòa).

BỘ BA !...

MUỐN : TỐT. LỢI. RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)

2) DẦU NHỚT (HUILE)

3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

S H E L L

SHELLCOOL

SHELL A CYL

HUILE SHELL

GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

(Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ)

Directeur Gérant : HUỲNH THÚC-KHÁNG